

YOLANDA SANTIAGO | Bailaora. Codirectora de l'acadèmia Por Tacones

“El que més li costa al xinès és expressar-se amb el ball”

Yolanda Santiago (Lleida, 1973) va començar a estudiar ball flamenc als deu anys. Va formar-se amb els millors professors de l'estat i junt amb el seu company i també bailaor Javier Meilán, van fundar la Companyia de Dansa Por tacones, a Pequín, Xina, on donen classes a més de cent ciutadans xinesos. Han tornat a casa aquests dies, perquè el 12 i 13 de setembre actuen en el Teatre de l'Escorxador. Els trobareu a Facebook i a portacones.com

Sou pioners a Xina?

Sí. Hi ha alguns xinesos que donen classes de flamenc, però vam ser el Javier i jo els primers a muntar una Acadèmia dirigida per espanyols. Xina no és Japó, on la cultura i el folklore de l'estat és molt imitat. Però al 2011, arran un contracte laboral vam decidir provar. I fins ara, malgrat no ha estat fàcil.

No és coneix el flamenc, a Xina?

La majoria de la gent, no. I els que han sentit alguna cosa són els tòpics: el torero, i la flamenca amb una flor a la boca. L'espectacle *Olé tu estampa*, que vam estrenar l'any passat a Pequín, intenta jugar amb aquest tòpics, fer ironia. I al mateix temps deixar clar que el flamenc és un ball, que requereix

formació i preparació, a més de talent. No només és el típic folklore.

Com ballen els xinesos el flamenc?

Els que més els costa és que “expressin”. La tècnica l'aprenen, com tots l'hem après. Però el temperament xinès és més introvertit, més tímid, més tancat. I treure l'expressió no els és fàcil. Als mediterranis, sense generalitzar, ens resulta més natural. Però a base de temps hi ha un moment que trenquen la barreira i penses: “Olé tu. Ja ho has aconseguit”.

Hi ha més dones que homes.

Com en la majoria dels balls. Tenim cent noies i deu nois, aproximadament.

Finalment heu portat l'espectacle a Lleida.

Sempre ho hem volgut portar. Ja fa anys que vam haver de marxar a treballar a fora.

Ens ha costat organitzar-ho des de Xina, però ens fa molta il·lusió. Aprofitarem aquesta setmana per assajar intensament.

Què trobarà qui vagi a veure 'Olé tu estampa'?

Un flamenc molt entenedor (va ser pensat per públic xinès). Portem els tòpics del flamenc a l'actualitat. Amb un enfocament diferent. Una lectura diferent a *les postals*, una mica irònica (somriu).

“Olé tu estampa” és una mirada irònica i entenedora als tòpics del flamenc